

Ministru kabineta vēsture

Publicēts: 08.12.2020.

1918. gada 18. novembrī tika proklamēta Latvijas Republika. Tās pirmais likumdevējs bija Tautas padome. Pirmā oficiālā Latvijas Pagaidu valdības sēde notika 1918. gada 26. novembrī.

Pirmais tautas ievēlētais likumdevējs Latvijā bija Satversmes sapulce, kura izstrādāja valsts iekārtas pamatlikumu jeb Satversmi un turpināja neatkarīgas valsts likumdošanas darbu: pieņēma agrārreformas likumu, Saeimas vēlēšanu likumu un citus likumus.

Satversmes sapulces aizsākto darbu likumdošanas jomā turpināja Saeima. 1. Saeimas vēlēšanas notika 1922. gada 7. un 8. oktobrī.

Laikā līdz 1934. gadam Ministru kabineta darbību regulēja 1925. gada likums par Ministru kabineta iekārtu. Tas noteica, ka Latvijā darbojas 9 ministrijas – Ārlietu, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības, Kara, Zemkopības, Satiksmes, Tautas labklājības un Tieslietu ministrija.

Līdz 1934. gada 15. maijam Latvijā nomainījās 18 Ministru kabineti.

1934. gada 15. maijā Kārļa Ulmaņa vadībā notika valsts apvērsums. Ministru kabinets īstenoja ne tikai izpildvaras funkcijas, bet bija kļuvis arī par likumdevēju, pilnībā pārņemot Saeimas funkcijas.

1940. gada 17. jūnijā Latviju okupēja PSRS karaspēks. PSRS vadība centās panākt, lai turpmākā Latvijas aneksija izskatītos likumīga – valsts institūcijas dažus mēnešus turpināja darboties stingrā PSRS uzraudzībā.

Turpmākos 50 gadus Latvijas teritoriju pārvaldīja svešas varas. 1941.–1945. gadā Latvijas teritorija atradās nacistiskās Vācijas kontrolē. Pēc Vācijas sakāves Otrajā pasaules karā Latvijas teritorijā atjaunoja PSRS okupācijas režīmu. Tika turpināta Latvijas sovjetizācija, Latvijas PSR valdība un tās administrācija nedarbojās Latvijas tautas interesēs.

1990. gada 18. martā notika Latvijas Republikas Augstākās padomes vēlēšanas, kurās pirmo reizi okupācijas periodā tika pieļauta vairāku politisko kustību kandidātu balotēšanās. Pēc Latvijas Republikas neatkarības deklarācijas pieņemšanas 1990. gada 4. maijā Latvijas valsts pārvaldē aizsākās demokrātiskas reformas un notika visu Latvijas PSR varas struktūru reorganizācija.

1990. gadā pavasarī Augstākā padome pieņēma likumu "Par Latvijas Republikas Ministru Padomes sastāvu", kas noteica, ka Ministru padomes sastāvā jāizveido 19 ministrijas. Ministru padomes sastāvu veidoja Ministru padomes priekšsēdētājs, divi viņa vietnieki, ministri un valdības lietu ministrs, kura pārziņā bija valdības aparāts.

Pēc pilnīgas Latvijas neatkarības atjaunošanas 1991. gada augustā notika valdības reorganizācija. Ministriju skaits tika samazināts līdz 16. Ministru padomes priekšsēdētāja vietnieku un valdības lietu ministra amati tika likvidēti, bet tika nodibināts valsts ministra postenis.

Augstākā padome noteica valsts varas de facto atjaunošanai pārejas periodu, kas beidzās ar Latvijas Republikas Saeimas sasaukšanu. Pēc 5. Saeimas ievēlēšanas 1993. gadā pilnīgi tika atjaunota 1922. gada Satversme, līdz ar to valdība atguva "Ministru kabineta" nosaukumu un pamatu darbam tradicionālās parlamentārās sistēmas ietvaros. 1993. gada 16. jūlijā tika pieņemts likums "Par 1925. gada 1. aprīļa likuma "Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu" (kopš 1996. gada 1. jūnija šis likums saucas "Ministru kabineta iekārtas likums"), kas nosaka Ministru kabineta sastāvu.

(Informācija sagatavota sadarbībā ar Latvijas Nacionālo vēstures muzeju)

Ministru prezidents un viņa pilnvaru termiņš	Valdības deklarācija	Koalīcijas līgums
<p>2019. gada 23. janvāris</p> <p>Ministru prezidents Arturs Krišjānis Kariņš</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2016.gada 11.februāris - 2019. gada 23. janvāris</p> <p>Ministru prezidents Māris Kučinskis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2014.gada 5.novembris - 2016.gada 11.februāris</p> <p>Ministru prezidente Laimdota Straujuma</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2014. gada 22. janvāris - 2014. gada 4. novembris</p> <p>Ministru prezidente Laimdota Straujuma</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2011.gada 24.oktobris - 2014.gada 22.janvāris</p> <p>Ministru prezidents Valdis Dombrovskis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2010.gada 3.novembris - 2011.gada 24.oktobris</p> <p>Ministru prezidents Valdis Dombrovskis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		

Ministru prezidents un viņa pilnvaru termiņš	Valdības deklarācija	Koalīcijas līgums
<p>2009.gada 12.marts - 2010.gada 2.novembris</p> <p>Ministru prezidents Valdis Dombrovskis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2007.gada 20.decembris - 2009.gada 12.marts</p> <p>Ministru prezidents Ivars Godmanis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Sadarbības līgums</p>		
<p>2006.gada 7.novembris - 2007.gada 20.decembris</p> <p>Ministru prezidents: Aigars Kalvītis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Koalīcijas līgums</p>		
<p>2004.gada 2.decembris - 2006.gada 7.novembris</p> <p>Ministru prezidents: Aigars Kalvītis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Koalīcijas līgums</p>		
<p>2004.gada 9.marts - 2004.gada 2.decembris</p> <p>Ministru prezidents: Indulis Emsis</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Koalīcijas līgums</p>		
<p>2002.gada 7.novembris - 2004.gada 9.marts</p> <p>Ministru prezidents: Einars Repše</p>		
<p>Valdības deklarācija</p>		
<p>Skat. Valdības deklarāciju</p>		

Ministru prezidents un viņa pilnvaru termiņš	Valdības deklarācija	Koalīcijas līgums
2000.gada 5.maijs - 2002.gada 7.novembris Ministru prezidents: Andris Bērziņš		
Valdības deklarācija		
Koalīcijas līgums		
1999.gada 16.jūlijs - 2000.gada 5.maijs Ministru prezidents: Andris Šķēle		
Valdības deklarācija		
Koalīcijas līgums		
1998.gada 26.novembris - 1999.gada 16.jūlijs Ministru prezidents: Vilis Krištopans		
Valdības deklarācija		
Koalīcijas līgums		
1997.gada 7.augusts - 1998.gada 26.novembris Ministru prezidents: Guntars Krasts		
Valdības deklarācija		
Koalīcijas līgums		
1997.gada 13.februāris - 1997.gada 7.augusts Ministru prezidents: Andris Šķēle		
Valdības deklarācija		
Koalīcijas līgums		
1995.gada 21.decembris - 1997.gada 13.februāris Ministru prezidents: Andris Šķēle		
Valdības deklarācija		

Ministru prezidents un viņa pilnvaru termiņš	Valdības deklarācija	Koalīcijas līgums
<p>1994.gada 19.septembris - 1995.gada 21.decembris</p> <p>Ministru prezidents: Māris Gailis</p>		
<p>Ziņojums par kabineta sastādīšanu un valdības deklarācija</p>		
<p>1993.gada 3.augusts - 1994.gada 19.septembris</p> <p>Ministru prezidents: Valdis Birkavs</p>		
<p>Ziņojums par kabineta sastādīšanu un valdības deklarācija</p>		
<p>1990.gada 7.maijs - 1993.gada 3.augusts</p> <p>Ministru prezidents: Ivars Godmanis</p>		
<p>Latvijas Republikas valdības tautsaimniecības attīstības programma</p> <p>(I daļa; II daļa)</p>		

 [Latvijas Republikas valdību sastāvi](#)

(1918.gada 19.novembris - 1940.gada 20.jūnijs)

<https://www.mk.gov.lv/lv/ministru-kabineta-vesture>